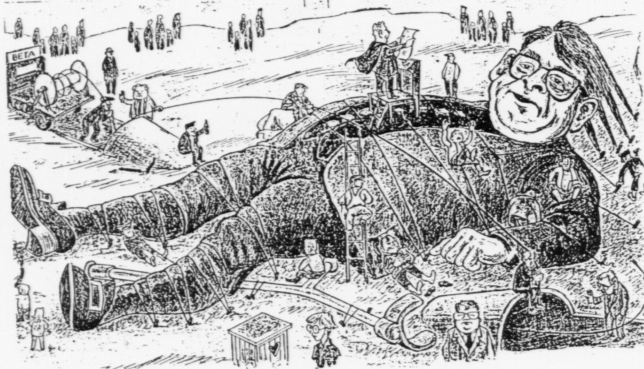

Bókaútgáva

HETTA er tann tíðin, tá hópur av nýggjum bókum, bondum, plátum og líknandi kemur í handlarnar. Ikki kann sigast annað enn, at føroyingurin er sera produktivur, tá tað snýr seg um at skriva bókur og spæla inn bond og plátur, tí hóast tíðirnar eru versnaðar nógv, so sær ikki út til, at umrødda bóka- og plátuútgáva er minkað munandi. Tað fer nevniliga ikki dagur, og enn er nakað til jóla, at eitt nú vit á bløðunum fáa inn um dyrnar eina nýggja bók, eitt nýtt band osfr.

HÓAST fáment sum tjóð, so skerst ikki burtur, at føroyingar eru sera góðir við sítt egna. Neyvan finst tann tjóð í heiminum, har tað í mun til í-búgvaratalið verður skrivað so nógv av nýggjum bókum, spælt so nógv av nýggjum lögum sum júst í Føroyum. Ein kann so spyrja seg sjálván, hvussu hetta nú ber til. Svarið er ikki einfalt og stutt. Tað hevur við so nógv viðurskipti at gera, men helst hevur isolatiónin her í norðurlantshavi nakað við tað at gera. Hetta at vit enn eru

Partur av forsiðutekning í bókini »Skemt 91«, sum Sosialurin gevur út í næstum. Óli Petersen teknar.

rættiliga fjarskotin frá meginlandinum og tí ikki eru so nógv ávirkað haðani. Ein kann so bara gita sær til, hvussu paraboløðin fer at ávirka henda okkara stóra produktivitæt á mentanarøkinum.

MEN ein høvuðsorsøkin man vera málið. Hetta at vit eiga eitt móðurmál, sum vit kunnu kalla okkara, hevur helst nógv um ikki alt at siga, tá vit tosa um umrøddu bóka- og plátuútgávu. Sjálvandi hevur tað eisini nakað við at vera tjóðskaparligur at gera, men hetta at eiga sítt egna mál og virða tað man vera høvuðsorsøkin. Ein onnur orsök kann

vera hetta, at vit hava varðveitt bygdinar og bygðalívið við tess eyðkennum. Hóast miðsavnaðin eisini her hjá okkum hevur verið stór, so kunnu vit tó siga, at tey bøttu samferðsluviðurskiptini og menningin á bygðunum við eitt nú arbeidsplassum hava gjørt, at vit hava eitt ríkt mentanarlív kring alt landið.

TAÐ vilja so vera tey, sum halda, at nógv av tí, sum givið verður út, eru lættisoppar, sum var betur óutgivið. Nakað kann vera um tað, men júst hetta at næstan hvør Per og Pól dittar sær undir at geva út okkurt, skapar gróðrarbotn fyri einum ríkum

mentanarlívi. Tað má og skal ikki blíva soleiðis, at útgáva av bókum og bondum bara kann lata seg gera, um henda lýkur ávisar treytir. Tí hvør skal tá seta hesar treytir og avgera, hvat er gott og hvat vánaligt!

EISINI vit sum blað vilja vera við í umrøddu bókaútgávu. Og ikki kann sigast annað enn at framleiðslan er hampuliga stór. Síðani 1989 hevur Sosialurin givið út 3 bókur og tann fjórða er á veg. Fyrsta bókina var Stavnur og Snar. Hetta var føroysk teknirøð í Sosialinum eftir Óla Petersen, síðani eru komnar út tvær bókur »Skemt 89« og »Skemt 90« við tekningum hjá Óla Petersen, sum staðið hava í Sosialinum, og nú er so tann triðja skemtibókin í gerð. Vit vóna, at vit við hesi bókaútgávu hava verið við til at ríkað okkara líta føroyska bókaheim. Og vit meta umrøddu bókur at vera ein part av nýggjari føroyskari søgu, sum eftirtíðin kann brúka bæði til gaman og álvara. »Skemt 91« kemur í bóka-búðirnar fyrst í desember. Vónandi taka fólk eins væl undir við henni sum teimum undanfarnu.

sosigaley

Dimmalætting
FÓRÓJA
TÍÐINDI

DAGBLAÐIÐ
TÍÐINDI

14. SEPTEMBER
FRIÐ FÖROYAR

NORÐLÝST

Tollspurningar

Ein av fylgjunum við EF-avtaluni, sum kemur í gildi 1. januar, eru nýggju tollreglurnar. Her er talan rættiliga kollveltandi broytingar á tolløkinum, sum helst fáur hevur givið sær gætur, nú tá avtalan við EF varð viðgjørd og samtykt. Nýggju tollreglurnar snúgva seg um vørur, sum vit innflyta úr londunum, sum ikki eru limir í EF. Høvuðsreglan er tann, at tollurin á hesum vörum hækkar í upp til 12% tó alt eftir

hvat fyri vøra talan er um. Tað kom sum snarljós av himni, tá sjónvarpið herfyri bar tíðindini um serligu tollreglurnar, sum koma í kjaralvørrinum á EF-avtaluni. Tað kendist sum okkara politikarar og okkara samráðingarmenn als ikki høvdu gjørt sær hetta greitt, tí við broytingini verður nógv dýrari at innflyta vørur úr londunum sum Japan, USA, Svøríki, Noregi fyri bert at nevna nøkur teirra.

Birgir Danielsen viðger umrøddu tollbroytingar í oddagrein í Dagblaðnum í

gjár. Har greiðir hann frá, hvussu nýggju tollreglurnar koma at virka og skrivur m.a. at vit frá 1. januar 1992 skulu til at nýta eina heilt nýggja tollskrá, har upprunin av vøruni er avgerandi fyri avgjaldið - og ikki sum higartil, har endamálið við vøruni hevur verið avgerandi.

Tingið viðgjörði umrødda mál í vikuni og vøru tingmenn rættiliga ymiskir á máli. Har vóru viðmerkingarnar til tolluppskotið frá landsstýrinum sum vera

man ymiskar. "Ein kærkomin innspræning í landskassan. Tað reina makkverk. Frekleiki av grovasta slag. Illa gjøgn-umarbeitt" osfr. Eingin ivi er um, at hetta málið fer at verða viðgjørt í fjølmiðlunum í næstum. Uppskotið til tollóg er so fyribils farið í Skattanvndina, har tað skal viðgerast væl og virðiliga sambært úttalsli frá formanninum Vilhelm Johannessen.

Stevnt

Stjórin á Almannastovuni, Tommy Petersen hevur stevnt blaðstjóran á Oyggjatiðindum, Dan Klein. Henda stevning er fyri ærumeiðing og bakvaskilsli í sambandi við, at Oyggjatiðindi á forsiðu og í oddagrein hava skulsett hann fyri brot á embætisligu tagarskylduna. "Talan er um sera grovar skuldsetingar, tí vóru tær sannar, hevði tað verið nóg mikið til, at eg misti starv mitt" segði almannastjórin við Sosialin í gjár. Almannastjórin skuldsætir blaðstjóran fyri at lúgva. Hvat hald er í tí sleppur so rætturin at avgera. Annars kemur tað ikki sum nakað yviraskilsli, at Oyggjatiðindi fáa eina stevning. Løgið at hon ikki er komin fyri langt síðani. Og tað skal als ikki vera nakað dulmál,

hvat vit fyrst og fremst hugsa um. Sokallaða "skemtið" á baksíðu blaðsins er mangan so groft og injurierandi, at tað er løgið, at eingin hevur stevnt blaðnum fyri innihaldi í hesum teiginum. Og stevndi onkur, so er greitt, at tað hevði fingið álvarsligar avleiðingar fyri blaðið - so lágt riður henda útspilling á baksíðuni og oftani eisini á síðu 2 við síðuna av oddagrein. Hon hevur rætt og slætt verið ein framhaldandi forfylging av ávísum persónum í skjótt árávis. Fær almannastjórin viðhald í rættinum fer dómurin møguliga at geva blaðnum ein so dyggan undir vangan, at blaðið í framtíðini, um tí verður lív lagað, fer at ansa sær og ikki brúka ávikavist síðu 2 og baksíðuna til perfida útspilling og forfylging av ávísam ósekum fólki.

Minnist til haldaragjaldið!